

I. OZNACZENIE PROWADZĄCEGO ZAKŁAD

Nazwa prowadzącego zakład	Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Świdnik” S.A. (zwana dalej w treści dokumentu: PZL-Świdnik, Spółka, Zakład)
Adres siedziby	Al. Lotników Polskich 1, 21-045 Świdnik
Kierujący Zakładem	Zarząd Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Świdnik” S.A.
Telefon	(081) 722-50-10 lub (081) 446-80-60
Fax	(081) 722-60-07 lub (081) 468-09-19
Strona WWW	www.pzl.swidnik.pl
NIP	713-000-55-02
REGON	004207330

II. POSIADANE CERTYFIKATY

III. OSOBA UDZIELAJĄCA INFORMACJI

Imię i Nazwisko	Radosław Brzozowski
Stanowisko	Specjalista Wiodący ds. Materiałów Niebezpiecznych i Przeciwdziałania Awariom
Telefon kontaktowy	(081) 722-50-53 (w godzinach 8 ⁰⁰ -16 ⁰⁰)
e-mail	radoslaw.brzozowski@leonardocompany.com

IV. INFORMACJA, ŻE ZAKŁAD PODLEGA PRZEPISOM W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA AWARIOM PRZEMYSŁOWYM

PZL-Świdnik w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. 2016, poz. 672) i Rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. 2016, poz. 138) został zaliczony na podstawie art. 250 ust. 1 wymienionej ustawy do **zakładów o dużym ryzyku** wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

W związku z zaliczeniem PZL-Świdnik do zakładów o dużym ryzyku stosownie do obowiązujących przepisów zostały opracowane i przekazane do właściwych organów administracji następujące dokumenty:

Nazwa dokumentu 	Adresat dokumentu	Data przekazania dokumentu
Zgłoszenie	1. Lubelski Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie (oryginał) 2. Lubelski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Lublinie (kopia)	grudzień 2016 r.
Program Zapobiegania Awariom	1. Lubelski Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie (oryginał) 2. Lubelski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Lublinie (kopia)	grudzień 2016 r.
Wewnętrzny Plan Operacyjno-Ratowniczy	1. Lubelski Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie (oryginał)	maj 2017 r.
Raport o Bezpieczeństwie	1. Lubelski Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie (oryginał) 2. Lubelski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Lublinie (kopia)	sierpień 2017 r.

W Zakładzie funkcjonuje System Zarządzania Bezpieczeństwem zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 252 ustawy, który jest elementem opracowanego i wdrożonego Systemu Zarządzania Środowiskiem, Bezpieczeństwem i Higieną Pracy.

Wdrożony System Zarządzania Środowiskiem, Bezpieczeństwem i Higieną Pracy spełnia wymagania następujących norm:

- PN-N 18001:2004 – „Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Wymagania”;
- PN-EN-ISO 14001:2005 – „Systemy zarządzania środowiskowego. Wymagania i wytyczne stosowania”.

W odniesieniu do wymagań jakościowych Spółka wdrożyła System Jakości, spełniający wymagania norm:

- AS9100 Rev. C „Systemy Zarządzania Jakością – Wymagania dla Organizacji Lotniczych, Kosmonautycznych i Obronnych
- ISO 9001:2008 „Systemy zarządzania jakością – Wymagania”

Spółka utrzymuje ważność przyznanych certyfikatów, która jest związana z okresowymi przeglądami dokumentacji oraz audytami realizowanymi przez zewnętrzne certyfikowane jednostki, którym Zakład systematycznie jest poddawany.

V. OPIS DZIAŁALNOŚCI ZAKŁADU

Podstawową działalność Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Świdnik” S.A., stanowi produkcja statków powietrznych – śmigłowców, produkcja części zamiennych i wyposażenia do statków powietrznych, usług remontowych statków powietrznych oraz produkcja kooperacyjna (części i podzespoły do statków powietrznych).

Produkcja śmigłowców wymaga stosowania specjalistycznych procesów elektrochemicznych, chemicznych lub fizycznych do których wykorzystywane są niebezpieczne substancje chemiczne.

Procesy te obejmują:

- procesy elektrochemiczne i chemiczne obróbek stali i jej stopów (galwanizernia)
- procesy elektrochemiczne i chemiczne obróbek aluminium i jego stopów (anodownia)
- proces cieplnej obróbki aluminium (wanna saletrzana)
- magazynowanie substancji niebezpiecznych do przygotowywania mieszanin procesowych

VI. CHARAKTERYSTYKA SKŁADOWANYCH SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH DECYDUJĄCYCH O ZALICZENIU ZAKŁADU DO ZAKŁADU O DUŻYM RYZYKU

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska jako **substancje niebezpieczne** rozumiane są **substancje lub ich mieszaniny**, mogące ze względu na swoje właściwości chemiczne, biologiczne lub promieniotwórcze, w razie nieprawidłowego obchodzenia się z nimi, spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub środowiska.

Substancjami **decydującymi** o zaliczeniu Spółki do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej jest grupa substancji zaklasyfikowanych jako ostro toksyczne kategorii 1 i 2 znajdujących się w wannach procesowych do obróbki elektrochemicznej i chemicznej. Wanny te stanowią instalacje zgrupowane w budynku galwanizerni i anodowni. Budynki zlokalizowane są w północnej części Zakładu.

NAZWY SUBSTANCJI LUB KATEGORIE	CHARAKTERYSTYKA SKŁADOWANYCH SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH	POWODOWANE ZAGROŻENIA
Substancje ostro toksyczne kategorii 1 i 2 Reprezentatywne przykłady: Cyjanek sodowy, Cyjanek potasowy i ich roztwory Trójtlenek chromu i jego roztwory	Substancje w postaci czystej oraz w mieszaninach w instalacjach procesowych. Substancje czyste to ciała stałe z wyjątkiem kwasu fluorowodorowego o różnej toksyczności. Mieszaniny stanowią roztwory wodne, które są niepalne, o toksyczności uzależnionej od stężeń poszczególnych składników i ich klasyfikacji.	Substancje i mieszaniny: • toksyczne przez drogi oddechowe, w kontakcie ze skórą oraz po połknięciu
Substancje utleniające stałe i ciekłe kategorii 1, 2 lub 3 Reprezentatywne przykłady: Azotan sodowy, azotan potasowy i ich mieszanina	Substancje w postaci czystej oraz w mieszaninach w instalacjach procesowych. Substancje czyste to ciała stałe. Mieszaniny stanowią roztwory wodne lub mieszaniny pracujące powyżej temperatury topnienia (ciekłe).	Substancje i mieszaniny: • silnie utleniające, • mogące intensyfikować pożar.
Niebezpieczne dla środowiska wodnego kategorii ostre 1 lub przewlekłe 1 oraz przewlekłe kategorii 2 Reprezentatywne przykłady: Cyjanek sodowy, Cyjanek potasowy i ich roztwory Trójtlenek chromu i jego roztwory	Substancje w postaci czystej oraz w mieszaninach w instalacjach procesowych. Roztwory wodne, niepalne, o toksyczności dla środowiska uzależnionej od stężeń poszczególnych składników i ich klasyfikacji.	Substancje i mieszaniny: • działające bardzo toksycznie na organizmy wodne • działające bardzo toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe zmiany • działające toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe zmiany

Na terenie Spółki znajdują się również relatywnie niewielkie ilości substancji czystych stosowanych jako surowce do przygotowania kąpeli galwanicznych i substancji pomocniczych (farby, lakiery, rozpuszczalniki) znajdujących się w wydzielonych pomieszczeniach (magazynkach). Ich ilości nie powinny przyczyniać się do zagrożenia stwarzanego przez mieszaniny sklasyfikowane jako niebezpieczne i znajdujące się w wannach procesowych.

Szczegółowe informacje o ilościach substancji niebezpiecznych oraz ich właściwościach fizykochemicznych, jak również ich charakterystyce pożarowej i toksycznej znajdujących się w Zakładzie zawiera Zgłoszenie Zakładu Dużego Ryzyka przekazane właściwym organom administracji oraz coroczne zestawienie przekazywane na podstawie art. 263 ustawy Prawo ochrony środowiska.

VII. „INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA MIESZKAŃCÓW NA WYPADEK POWSTANIA POWAŻNEJ AWARII PRZEMYSŁOWEJ NA TERENIE

Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Świdnik” S.A.

obejmująca

SPOSODY OSTRZEGANIA I POSTĘPOWANIA SPOŁECZEŃSTWA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA AWARII PRZEMYSŁOWEJ NA TERENIE ZAKŁADU

1. SPOSODY OSTRZEGANIA

Analiza zidentyfikowanych (mogących się zdarzyć) scenariuszy awarii na terenie PZL-Świdnik nie wskazuje, że skutki awarii na terenie Zakładu rozprzestrzenią się poza teren PZL-Świdnik i obejmą tereny przyległe. Brak scenariuszy awarii, których zasięg wykracza poza teren Zakładu.

ALARMOWANIE

1. Zakład informuje niezwłocznie o wystąpieniu poważnej awarii na swoim terenie służby państwowe odpowiedzialne za bezpieczeństwo, w tym Zespół ds. Bezpieczeństwa i Ochrony Informacji Niejawnych Starosty Powiatowego oraz Służbę Dyżurną Burmistrza Miasta Świdnik.
2. Jeżeli zajdzie taka potrzeba informacja dla społeczeństwa o powstałej awarii nastąpi za pomocą urządzeń rozgłoszeniowych na samochodach policji, straży miejskiej i innych służb uczestniczących w akcji ratowniczej.
3. Dopuszcza się również podawanie informacji za pośrednictwem ośrodków przekazu medialnego na podstawie komunikatów przygotowanych przez Spółkę.

2. INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA

W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA

W przypadku zaobserwowania w Zakładzie lub jego otoczeniu sytuacji, która mogłaby wskazywać na wystąpienie awarii, np.: unoszący się dym, znaczne wzmożenie ruchu pojazdów służb ratowniczych, a w szczególności po otrzymaniu informacji o zagrożeniu, należy:

- przebywając w terenie otwartym – nie zbliżać się do terenu zakładu, oddalić się od niego opuszczając jak najszybciej zagrożony teren prostopadle do kierunku wiatru lub schronić się w domu; w przypadku placówek oświatowych i zakładów opieki zdrowotnej wprowadzić podopiecznych do budynku i nie pozwolić na jego opuszczanie,
- przebywając w pomieszczeniach – pozamykać i uszczelnić wszystkie drzwi i okna oraz urządzenia wentylacyjne, nie opuszczać budynków,
- włączyć radio lub telewizor na pasmo stacji lokalnej i stosować się ściśle do przekazywanych poleceń i instrukcji; słuchać ogłoszeń przekazywanych przez głośniki samochodowe służb ratowniczych,
- nie palić tytoniu, wygasić wszystkie źródła ognia,
- nie jeść żywności i nie pić płynów, które mogły ulec skażeniu,
- oczekiwać na polecenia kierujących akcją ratowniczą,
- być przygotowanym do ewentualnej ewakuacji,

	• czekać na odwołanie alarmu o zagrożeniu. Po otrzymaniu informacji o konieczności ewakuacji, zachowując spokój, bezzwłocznie: • odłączyć wszystkie media, upewnić się czy wszystkie drzwi i okna są zamknięte, • zabrać niezbędne dokumenty, leki (w przypadku choroby przewlekłej np. cukrzyca, choroba niedokrwienna serca itp.), oraz ubrania dostosowane do panującej pogody, • udać się do wyznaczonego punktu zbiórki, • wykonuj polecenia kierujących akcją ratowniczą, • otocz szczególną troską osoby znajdujące się pod twoją opieką: dzieci, osoby starsze, osoby o ograniczonej sprawności ruchowej, • przenieść się z miejsca zbiórki do wyznaczonych miejsc tymczasowego pobytu dostępnym środkiem transportu. Zawsze stosuj się do poleceń osób prowadzących działania ratownicze.
---	---

VIII. INFORMACJE DOTYCZĄCE GŁÓWNYCH SCENARIUSZY AWarii PRZEMYSŁOWEJ

Wybrane scenariusze zdarzeń awaryjnych mogące wystąpić na terenie Zakładu.

NUMER / SCENARIUSZA	NAZWA	OPIS SCENARIUSZA AWarii
Scenariusz Nr 1 „Wyciek z wanny galwanicznej w wyniku jej przepełnienia lub uszkodzenia”		Na skutek błędu ludzkiego (przepełnienie podczas napełniania wanny) lub uszkodzenia mechanicznego (wada materiałowa wanny) dochodzi do wycieku substancji niebezpiecznej. Powstaje rozlewisko toksycznej substancji chemicznej, której opary stwarzają zagrożenie miejscowe dla zdrowia ludzi znajdujących się w bezpośrednim otoczeniu miejsca uwolnienia. W przypadku uwolnienia na dużą skalę następuje emisja do powietrza, powstanie ścieków/odpadów zawierających substancje niebezpieczne (zlokalizowane w obrębie budynku). Ze względu na charakter emisji nie przewiduje się zagrożenia dla środowiska (filtry w instalacji wyciągowej, rozcieńczenie powietrzem atmosferycznym).
Scenariusz Nr 2 „Rozlanie lub rozsypanie niebezpiecznej substancji chemicznej”		Na skutek upadku z regału podczas załadunku lub rozładunku w wyniku błędu ludzkiego na podłogę magazynu substancji chemicznych uwalnia się zawartość opakowania z niebezpieczną substancją chemiczną. przy braku reakcji dochodzi do lokalnego rozsypania (rozprzestrzenienia) się lub rozlania niebezpiecznych substancji chemicznych

Szczegółową analizę możliwych do zaistnienia scenariuszy awarii, prawdopodobieństwa oraz skali zagrożenia jak również zastosowanych środków bezpieczeństwa zamieszczono w „Rapocie o Bezpieczeństwie”.

IX. INFORMACJE DOTYCZĄCE ŚRODKÓW BEZPIECZEŃSTWA, KTÓRE ZOSTANĄ PODJĘTE W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA AWarii

Lp.	ŚRODEK BEZPIECZEŃSTWA	EFEKT WYKORZYSTANIA
1.	Detekcja pożaru, detekcja emisji lub rozszczelnienia wybranych instalacji	- ograniczenie ilości uwolnionej substancji, - skrócenie czasu reakcji służb ratowniczych
2.	Wykorzystanie systemu zbierania wycieków (zbiorniki awaryjne, misy ociekowe, zestawy sorbentów)	ograniczenie ilości uwolnionej substancji,
3.	Odłączanie za pomocą zaworów odcinających, spustowych fragmentów instalacji lub wanien procesowych	ograniczenie ilości uwolnionej substancji,
4.	Wykorzystanie technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego: - zewnętrzna sieć hydrantowa wraz z pompownią i zbiornikiem zapasu wody p.poż zapewniająca odpowiednie parametry gaszenia. - stałe urządzenia gaśnicze CO ₂ - stałe urządzenia gaśnicze mgłowe - stałe urządzenia gaśnicze wykorzystujące NOVEC 1230 i INERGEN	ugaszenie pożarów i ochrona sąsiednich obiektów
5.	Wykorzystanie środków łączności i alarmowania: - system alarmu pożaru (ROP) - sieci wewnętrznej łączności telefonicznej - sieć wewnętrznej łączności radiowej (radiotelefony nasobne, przewoźne)	natychmiastowe powiadomienie odpowiednich służb zakładowych i zewnętrznych
6.	Podjęcie działań przez właściwie przygotowane, przeszkolone i wyposażone zakładowe Grupy Ratowniczo-Gaśnicze w ramach funkcjonującego systemu zarządzania bezpieczeństwem	ograniczenie skutków pożarów, wybuchów, skażenia toksycznego, zapobieganie efektowi domino
7.	Podjęcie działań przez Zakładową Jednostkę Ratowniczo-Gaśniczą z wykorzystaniem samochodu pożarniczego.	ograniczenie skutków pożarów, wybuchów, skażenia toksycznego, zapobieganie efektowi domino

X. WYKAZ TELEFONÓW ALARMOWYCH ORAZ ADRESÓW WOJEWÓDZKICH, POWIATOWYCH I GMINNYCH ORGANÓW I SŁUŻB ODPOWIEDZIALNYCH ZA PODJĘCIE DZIAŁAŃ OPERACYJNO - RATOWNICZYCH

NAZWA JEDNOSTKI	ADRES	NUMERY ALARMOWE	UWAGI
Komenda Powiatowa PSP w Świdniku	Świdnik, Al. Lotników Polskich 2	tel: (081) 745-55-80 kom: 603-398-998	Telefon całodobowy: 998 lub 112
Służba Dyżurna Burmistrza Miasta Świdnik Dyżurny Straży Miejskiej	Świdnik, ul. Wyspiańskiego 27	tel: (081) 751-41-30 fax: (081) 751-41-31	Dyżur całodobowy
Starostwo Powiatowe Biuro Starosty	Świdnik, ul. Niepodległości 13	tel: (081) 468-71-17 fax: (081) 468-71-12	-
Komenda Wojewódzka PSP w Lublinie	Lublin, ul. Strażacka 7	tel: (081) 535-12-55 tel: (081) 535-12-(01-04)	Telefon całodobowy: 998, 112 lub (081) 535-12-55
Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie	Lublin, ul. Obywatelska 13	• w dni robocze 7⁰⁰-15⁰⁰: (081) 718-62-(01-03) • w dni robocze 15⁰⁰-20⁰⁰: 601-090-925 • całodobowo: fax: (081) 718-62-55	-
Centrum Zarządzania Kryzysowego Wojewody Lubelskiego	Lublin, ul. Lubomelska 1/3	tel: (081) 532-70-97 tel: (081) 742-43-88 fax: (081) 532-75-68	Dyżur całodobowy

XI. MIEJSCA UZYSKANIA DODATKOWYCH INFORMACJI ZWIĄZANYCH Z ZAKŁADEM

Dodatkowe informacje dotyczące PZL-Świdnik w zakresie nieobjętym tajemnicą handlową i/lub tajemnicą Spółki, jak również z zastrzeżeniem zachowania wymogów określonych w odrębnych przepisach dotyczących ochrony informacji niejawnych, można uzyskać kierując pisemny wniosek na adres:

„Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Świdnik” S.A.
Al. Lotników Polskich 1, 21-045 Świdnik.”

Informacje związane z: rejestrem substancji niebezpiecznych, zatwierdzonymi raportami o bezpieczeństwie i ich zmianami, przyjętymi planami operacyjno-ratowniczymi oraz instrukcjami o postępowaniu mieszkańców na wypadek wystąpienia awarii podawane są również do publicznej wiadomości, na mocy art. 267 ustawy Prawo ochrony środowiska, przez Lubelskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie.

XII. INNE INFORMACJE WAŻNE DLA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI

UWAGA!!!

**UPEWNIJ SIĘ, ŻE WSZYSCY CZŁONKOWIE TWOJEJ RODZINY / PODOPIECZNI
WIEDZĄ JAK ZACHOWAĆ SIĘ NA WYPADEK POWSTANIA ZAGROŻENIA**